

Fjell-livet inn i gymnaset

AV KARL H. BROX

«Gi oss noe av naturlivet tilbake» — Dette er mottoet for et interessant forsøk på å få en ny vri på kroppsøvningsfaget i gymnaset. Forsøket foregår for elever ved Trondheim Katedralskole og Ringve Gymnas og ledes av faglærer Børge Dahle. Siste høst var en gruppe på 30 elever i Sylene, med utgangspunkt fra Nedalshytta, for å lære fjellet bedre å kjenne. Med vellykket resultat. Samtidig som flere av kursdeltagerne fikk anledning til å bestige Storsylen, ble det gitt både teoretisk og praktisk undervisning i friluftsliv og miljøvern, integrert med emner fra geologi, økologi, botanikk og zoologi.

Tidligere har tilsammen seks grupper fra de to skolene fått oppleve fjellet etter tur. Utgangspunktet for forsøket er erkjennelsen av at gymnastikksalen er et lite egnet sted for elever som vil fortsette med fysisk fostring også etter endt skolegang. Ca. 80 prosent av dem som sørger for å holde seg i form etter fylte 20 år, gjør dette ved å drive med en eller annen form for friluftsliv. Dette er et faktum som skolen må se i øynene, og innrette seg etter, uttaler faglærer Dahle.

Gymnastikksalen er et dårlig utgangspunkt for videre fysisk fostring fordi den representerer et ekstremt miljø, et miljø fullstendig knyttet til skolesituasjonen og som de fleste elever aldri møter mer. Det bør derfor være skolens klare plikt å gi elevene et tilbud og opplæring innenfor et felt som det er en stadig større interesse for, nemlig friluftslivet. Samtidig bør elevene gis opplæring i å ta vare på naturen. Derfor er det at de forskjellige naturfag og miljøvern preger det forsøket som nå er satt i gang.

←

Trondheims-gymnasiaster iferd med å slå leir ved foten av Storsylen.

I dag er det anledning til å velge friluftsliv som hovedidrett ved Idrettshøyskolen, og ca. 20 studenter har valgt denne linjen. De fleste av disse har etter tur vært til stede på Nedalshytta for å se nærmere på det forsøket som de to Trondheims-skolene driver, og for å bistå med undervisningen.

I februar i 1972 tok Børge Dahle med seg en gruppe på ca. 50 gymnasiaster ved Katedralskolen til Trollheimen. Turen hadde to formål. Det ene var å gi elevene en annerledes vinterferie og det andre å bevise overfor skolemyndighetene at det var mulig å gjennomføre et fjellskikurs med små midler. Turen ble meget vellykket.

På bakgrunn av de erfaringene som turen ga, utarbeidet så Dahle et utkast til et forsøksopplegg for elever ved de to nevnte skolene. Opplegget ble enstemmig godkjent av rektorkollegiet i Sør-Trøndelag, og også Norsk Lektorlags landsseksjon for kroppsøving har uttalt seg positivt. I landsseksjonens brev om saken heter det bl.a. at «det vil være av stor interesse for det videre arbeid med kroppsøvingfaget og fagplanene for dette at forsøk som dette blir gjennomført». Endelig har også Forsøksrådet for skoleverket og Sør-Trøndelag fylkesskolestyre gått god for opplegget.

Opplegget vil altså gi elevene et tilbud innenfor friluftsliv og natur/miljøvern, integrert med emner fra geologi, økologi, botanikk og zoologi. Under første gymnasåret er det meningen å presentere det nære naturmiljø, hvilket for Trondheims vedkommende f.eks. vil si Bymarka. Ved slutten av skoleåret er det så planlagt en to dagers tur med overnatting, hvor vekten blir lagt på botanikk.

Neste år vil så elevene i løpet av skoleåret få en rekke foredrag om natur- og miljøvern. Norges Naturvernforbund har allerede sagt seg villig til å delta, foruten at også Miljøverndepartementet har gitt tilsagn om foredragsholdere. På vårparten i år blir det arrangert et fjellskikurs over tre-fire dager, med en overnatting i snøhule, med hovedvekten lagt på zoologi, dyrespor etc. Ved slutten av dette andre skoleåret blir det en tur av tilsvarende varighet ut mot kysten, hvor man i første rekke får innføring i marinbiologi, botanikk og fugleliv.

Tredje eksamensår får et mindre omfangsrikt tilbud, fordi elevene da er opptatt med eksamensforberedelsene, men det er planlagt høstkurs straks etter skolestart, hvor man ser på de forskjellige

belter i fjellregionen og hvordan plante- og dyrelivet avtar jo høyere opp man kommer.

Alt i alt skulle elevene etter å ha gjennomgått hele opplegget, ha fått et godt grunnlag for videre friluftsliv. Meningen er at tilbudet skal være såvidt omfattende at alle kan finne noe av interesse. De som stiller med forsøket håper at elevene som på denne måten blir tatt med til fjells, kommer tilbake igjen og at dette bare blir en første smak på et virkelig fjell-liv.

Det er neppe til å undres over at opplegget har fenget blant skolefolk. Flere skoler har allerede sagt seg interessert i å være med, og har bedt om å få oversendt planer. Hvis alt går etter planen, vil forsøket foreligge som et ferdig tilbud til samtlige av landets gymnas i løpet av høsten 1973.

Fra Edvard Løchens bok: Under vandring:

Er du blitt gammel? Eller er det noe som er drept i deg? Likevel, vandringen vinner alltid, den har alltid vunnet. Lykkelig den som kan gå, og hvis sjel går til møtes med nytt land, nye vekster og nye dyr, liv av ditt liv, blod av ditt blod.